

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κυριακή Η' Ματθαίου – Α' Κορ. 1, 10-17 (14/8/2016)

Η διάσπαση της ενότητας της Εκκλησίας

Γεγονότα και συμπεριφορές που απειλούσαν την ενότητα της νεοσύστατης Εκκλησίας της Κορίνθου έρχεται να θεραπεύσει ο Απόστολος Παύλος με την 1^η προς Κορινθίους Επιστολή του, απόσπασμα της οποίας ακούσαμε σήμερα, αγαπητοί μου αδελφοί. Ζητεί από τους Κορινθίους ομόνοια και ενότητα, ενώ εκφράζει την στενοχώρια του για τις πληροφορίες που λαμβάνει για έριδες και διαφωνίες, προερχόμενες από ιδιοτελείς στάσεις και συμπεριφορές. Διδάσκει ότι όλοι είμαστε του Χριστού, όλοι ανήκουμε στον Χριστό, στο όνομά Του βαπτισθήκαμε, γι' αυτό είναι ανεπίτρεπτο να προσκολλώμαστε σε επιμέρους πρόσωπα, τα οποία είναι επιφορτισμένα με την πνευματική μας καθοδήγηση και μάλιστα, να μη διστάσουμε να διασπάσουμε την ενότητα χάριν αυτών των προσώπων, εντυπωσιασμένοι, ενδεχομένως, από τα χαρίσματα με τα οποία έχουν προικιστεί.

Το πρόβλημα της διαίρεσης, του κατακερματισμού και της διάσπασης απασχόλησε εξ αρχής τη ζωή της Εκκλησίας, καθότι πολλοί ήταν εκείνοι, που υπηρετώντας καιροσκοπικές σκοπιμότητες ή αλλοιώνοντας το περιεχόμενο της πίστεως, τορπίλιζαν την ενότητά Της. Το ίδιο πρόβλημα συνοδεύει την ιστορική πορεία της Εκκλησίας, μέχρι τις μέρες μας, δικαιώνοντας την μεγάλη ανησυχία του ίδιου του Κυρίου μας, ο οποίος, την ώρα της μεγάλης αγωνίας, προσευχήθηκε έντονα για την διατήρηση της ενότητας στους κόλπους Της¹. Παίρνοντας αφορμή, λοιπόν, από τους λόγους του Παύλου, θα καταγράψουμε, στη συνέχεια, τους τρεις παράγοντες που λειτουργούν καταστροφικά στην ενότητα της Εκκλησίας.

Ο πρώτος παράγοντας είναι τα σχίσματα. Πρόκειται για διοικητικής φύσεως διασπάσεις, ως επί το πλείστον, μέσα στην Εκκλησία, που οφείλονται στον εγωισμό των εμπνευστών τους, ίσως, όμως και στην καλλιέργεια κλίματος θρησκευτικού φανατισμού και ενός αδικαιολόγητου υπερσυντηρητισμού, που οδηγεί στην αμφισβήτηση της διοικητικής τάξης και στην ανυπακοή απέναντι στην υπεύθυνη και Κανονική εκκλ/κή ηγεσία. Ακόμα κι αν τα σχίσματα δεν προσβάλλουν την ενότητα της πίστεως, τουλάχιστον στην αρχή της εμφάνισής τους, διαψεύδουν την φύση της Εκκλησίας και τραυματίζουν την αγάπη. Γι' αυτό και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος επισημαίνει ότι «τίποτα δεν παροξύνει τον Θεό, όσο η διαίρεση της Εκκλησίας, ενώ δεν υπάρχει χειρότερο από την φιλονικία, την διαμάχη και την διάσπαση της Εκκλησίας και του

¹ Ιωάν. 17,11

χιτώνα του Χριστού, τον οποίο ούτε οι συσταυρωθέντες ληστές δεν τόλμησαν να διαρρήξουν και να χωρίσουν σε πολλά μέρη». Τονίζει, μάλιστα, ότι «ούτε το αίμα του μαρτυρίου δε μπορεί να εξαλείψει την αμαρτία του σχίσματος»².

Ο δεύτερος παράγοντας διαίρεσης της Εκκλησίας είναι οι αιρέσεις. Αυτές παραβιάζουν τις αρχές της πίστεως και αλλοιώνουν την ορθή διδασκαλία, όπως διασώζεται στην Αγία Γραφή και στην ιερά Παράδοση. Οδηγούν στην πλάνη, η οποία, με τη σειρά της, καταστρέφει, σ' εκείνους που την υιοθετούν, την προοπτική της σωτηρίας. «Τίποτε δεν απειλεί περισσότερο την πίστη και την σωτηρία μας από την πλάνη. Η πλάνη – κάθε πλάνη – συσκοτίζει ή παραχαράσσει την πίστη, οδηγώντας σε «πίστη», που δεν μπορεί να σώσει, να ενώσει τον άνθρωπο με την άκτιστη χάρη του Τριαδικού Θεού, διότι ενεργεί ως βλασφημία. Υπάρχει το «πνεύμα της αληθείας», που προέρχεται από τον Θεό και το «πνεύμα» της πλάνης, που προέρχεται από τον διάβολο (Α' Ιωάν. 4,6). Ο σκοπός του ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας μας είναι να προφυλάσσει τον άνθρωπο από το «πνεύμα της πλάνης». Διότι, όπως λέγει ο Άγιος Ιάκωβος ο Αδελφόθεος (5,20) *ο επιστρέψας αμαρτωλόν εκ πλάνης οδού αυτού σώσει ψυχήν εκ θανάτου και καλύψει πλήθος αμαρτιών*»³.

Ο τρίτος παράγοντας διάσπασης της ενότητας της Εκκλησίας είναι το φαινόμενο του γεροντισμού. Πρόκειται για την τάση ομαδοποίησης των μελών της εκκλ/κής κοινότητας, όχι υπό την σκέπη του Χριστού, αλλ' ενός εκκλ/κού προσώπου, Γέροντος – Πνευματικού, ο οποίος θεωρείται η απόλυτη αυθεντία, ο λόγος του είναι «ευαγγέλιο», ο ίδιος είναι η αρχή και το τέλος της ζωής των οπαδών του. Συχνά το αρρωστημένο αυτό φαινόμενο υποδαυλίζεται από τους ίδιους τους Γέροντες, οι οποίοι με τον τρόπο αυτόν, ικανοποιούν την ματαιοδοξία τους. Ο ρόλος, όμως, του Γέροντος δεν είναι η δημιουργία οπαδών, αλλ' η εις Χριστόν παιδαγωγία και προαγωγή των πνευματικών του τέκνων. Ο ίδιος οφείλει να είναι το όχημα, η κλίμακα που ενώνει τους πιστούς με τον Χριστό, διασπώντας τα τείχη που ορθώνονται μεταξύ τους, λόγω της αμαρτίας.

«Ένας σοφός άνθρωπος είχε παρατηρήσει πολύ εύστοχα: είναι πολύ εύκολο να γίνεις γέροντας· φτάνει μόνο να το θέλεις· πράγμα που σημαίνει ότι είναι πολύ εύκολο να σουρώνει κάποιος τα φρύδια του, να στέκεται με στόμφο και να είναι αδιάλλακτος και κατηγορηματικός. Να προφητεύει και να μοιράζει ευλογίες δεξιά και αριστερά. Γύρω από τέτοιους παράξενους μαζεύονται αμέσως μυριάδες. Στην πραγματικότητα, φυσικά, αυτός δεν είναι γέροντας,

² Βενεδίκτου Ιερομονάχου, Αγιορείτου, «Χρυσοστομικόν Ταμείον», σελ. 975

³ Πρωτ. Γεώργιος Μεταλληνός, «Αντιμέτωποι με την πλάνη», σελ. 5

αλλά είναι απλώς κάποιος που προσπαθεί να ικανοποιήσει τα θελήματα των ανθρώπων»⁴.

Όμως, «το πνεύμα της ειρήνης είχε προσδώσει σεμνότητα στους λευκασμένους και Θεόσοφους αγίους πατέρες μας. Ουδέποτε επέτρεπαν στους ανθρώπους να τους απευθύνονται σαν σε είδωλα ή σε θεότητες. Αυτή είναι η κολοσσιαία διαφορά ανάμεσα στους αληθινούς γεροντάδες του χθες και τους νέους αυτόκλητους «χαρισματούχους» του σήμερα»⁵.

Από τα παραπάνω, αδελφοί μου, εξάγεται ότι χρειάζεται μεγάλη διάκριση και προσοχή από όλους μας για να αποφεύγουμε τους πειρασμούς που απειλούν την ενότητα της Εκκλησίας και, όπως είδαμε, λαμβάνουν ποικίλες μορφές, κατά καιρούς. Μη ξεχνούμε ποτέ ότι δεν ανήκουμε σε ανθρώπους, αλλά στον Σωτήρα Χριστό, δεν ακολουθούμε ευτελείς και πεπερασμένες ανθρώπινες διδασκαλίες, αλλά το Ευαγγέλιο του Χριστού, που ζει και παραμένει ανόθευτο στους αιώνες, μόνον εντός της Εκκλησίας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

⁴ π. Τύχων Σεβκούνωφ, «Σχεδόν άγιοι», σελ. 452-453

⁵ Γέρων Θααδδαίος της Βιτόβνιτσα, «Οι λογισμοί καθορίζου τη ζωή μας», σελ. 56